

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-02/24-01/86

URBROJ: 65-24-2

Zagreb, 3. listopada 2024.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 33. stavka 1. podstavka 3. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Prijedlog odluke o prelasku granice Republike Hrvatske Oružanih snaga država članica NATO-a i Oružanih snaga Republike Hrvatske angažiranih u okviru modela snaga NATO-a u 2025. i 2026. godini*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora u skladu s odredbom članka 46. stavka 1. i članka 54. stavka 2. Zakona o obrani ("Narodne novine", br. 73/13, 75/15, 27/16 110/17 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 30/18, 70/19 i 155/23) podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 3. listopada 2024. godine.

Uz Prijedlog odluke, Vlada Republike Hrvatske dostavlja i Odluku o davanju prethodne suglasnosti Predsjednika Republike Hrvatske.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra obrane Ivana Anušića i državne tajnike Branka Hrga i Dragu Matanovića.

PREDSJEDNIK
Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/24-06/24
URBROJ: 50301-29/23-24-1

Zagreb, 3. listopada 2024.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Prijedlog odluke o prelasku granice Republike Hrvatske Oružanih snaga država članica NATO-a i Oružanih snaga Republike Hrvatske angažiranih u okviru modela snaga NATO-a u 2025. i 2026. godini

Na temelju članka 46. stavka 1. i članka 54. stavka 2. Zakona o obrani („Narodne novine“, br. 73/13., 75/15., 27/16., 110/17. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 30/18., 70/19. i 155/23.) i članka 172. stavka 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 123/20. i 86/23. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske), Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog odluke o prelasku granice Republike Hrvatske Oružanih snaga država članica NATO-a i Oružanih snaga Republike Hrvatske angažiranih u okviru modela snaga NATO-a u 2025. i 2026. godini.

Uz Prijedlog odluke, Vlada Republike Hrvatske dostavlja i Odluku o davanju prethodne suglasnosti Predsjednika Republike Hrvatske.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra obrane Ivana Anušića i državne tajnike Branka Hrga i Dragu Matanovića.

PREDSJEDNIK

mr. Andrej Plenković

**PRIJEDLOG ODLUKE O PRELASKU GRANICE REPUBLIKE HRVATSKE
ORUŽANIH SNAGA DRŽAVA ČLANICA NATO-a I ORUŽANIH SNAGA
REPUBLIKE HRVATSKE ANGAŽIRANIH U OKVIRU MODELA SNAGA NATO-a
U 2025. I 2026. GODINI**

**PRIJEDLOG ODLUKE O PRELASKU GRANICE REPUBLIKE HRVATSKE
ORUŽANIH SNAGA DRŽAVA ČLANICA NATO-a I ORUŽANIH SNAGA REPUBLIKE
HRVATSKE ANGAŽIRANIH U OKVIRU MODELA SNAGA NATO-a
U 2025. I 2026. GODINI**

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ODLUKE

Na temelju članka 7. stavaka 3. i 5. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. – pročišćeni tekst i 5/14. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) pokreće se postupak za donošenje Odluke o prelasku granice Republike Hrvatske oružanih snaga država članica NATO-a i Oružanih snaga Republike Hrvatske angažiranih u okviru modela snaga NATO-a u 2025. i 2026. godini (u daljnjem tekstu: Odluka).

II. OCJENA DOSADAŠNJEG STANJA

Odluka o uspostavi NATO snaga za brzi odgovor (*NATO Response Force – NRF*) usvojena je na samitu NATO-a u Pragu 2002. godine s glavnim ciljem brzog vojnog odgovora u slučaju krize, neovisno je li riječ o kolektivnoj obrani, kriznim operacijama izvan teritorija država članica NATO-a ili pomoći u slučaju katastrofa.

Zbog značajnog pogoršanja sigurnosnog okružja na granicama NATO-a, šefovi država i vlada država članica NATO-a na samitu NATO-a u Walesu 2014. godine usvojili su odluku o uspostavi Združenih snaga visoke spremnosti (*Very High Readiness Joint Task Force – VJTF*), kao dijela NATO snaga za brzi odgovor.

Odlukom Hrvatskoga sabora o prelasku granice Republike Hrvatske oružanih snaga država članica NATO-a i Oružanih snaga Republike Hrvatske angažiranih u okviru Združenih snaga visoke spremnosti NATO-a iz sastava snaga za brzi odgovor NATO-a (Narodne novine, br. 105/15) odobren je prelazak granice Republike Hrvatske dijelovima Združenih snaga visoke spremnosti NATO-a radi omogućavanja njihova brzog raspoređivanja na teritoriju Republike Hrvatske u situacijama predviđenima međunarodnim ugovorom te prelazak granice Republike Hrvatske i djelovanje dijelu Oružanih snaga Republike Hrvatske deklariranih u Združene snage visoke spremnosti NATO-a, u skladu sa zahtjevom nadležnih zapovjedništva NATO-a.

Zbog promjena u strukturi i nazivlju NATO snaga u sustavu spremnosti donesena je Odluka Hrvatskoga sabora o prelasku granice Republike Hrvatske Oružanih snaga država članica NATO-a i Oružanih snaga Republike Hrvatske angažiranih u okviru novog modela snaga NATO-a u 2024. godini (Narodne novine, br. 154/23).

III. RAZLOZI I CILJEVI DONOŠENJA ODLUKE

Na NATO samitu u Madridu 2022. godine saveznici su usvojili novi Strateški koncept i dogovorili uspostavu novog modela snaga NATO-a (*NATO Force Model – NFM*). Strateški koncept stavlja naglasak na kolektivnu obranu, a NFM predstavlja način na koji će planovi obrane Saveza biti izravno vezani sa snagama potrebnima za njihovu provedbu. Veličina i razina spremnosti snaga NFM-a značajno je veća (300 000) u odnosu na prijašnje razmjestive snage u okviru NRF-a (40 000).

Snage u NFM-u podijeljene su u tri kategorije spremnosti. Snage deklarirane u prvoj kategoriji imaju spremnost do 10 dana, u drugoj kategoriji spremnost od 10 do 30 dana, dok je u trećoj kategoriji spremnost od 30 do 180 dana.

Formiranjem NFM-a ojačava se i modernizira struktura snaga NATO-a, podržana je provedba temeljne zadaće NATO-a i osigurani su resursi za novu generaciju obrambenih planova Saveza. Ove snage ustrojene su na način koji omogućuje provedbu uravnoteženog odgovora na ugroze u punom rasponu – od prijetnje preko krize pa do oružanog sukoba s ciljem odvratanja i obrane. Većina scenarija ne zahtijeva nužno aktiviranje članka 5. Sjevernoatlantskog ugovora, ni proglašenje stanja neposredne ugroženosti ili ratnog stanja u državama članicama Saveza.

Dodatno, prva kategorija spremnosti NFM-a obuhvaća i poseban element snaga – Savezničke snage za odgovor (*Allied Reaction Force – ARF*). Za razliku od većine snaga iz prve kategorije spremnosti NFM-a, čije je djelovanje predviđeno isključivo za provedbu aktivnosti odvratanja i kolektivne obrane putem unaprijed definiranih planova, ARF predstavlja stratešku pričuvu vrhovnog zapovjednika Savezničkih snaga za Europu (*Supreme Allied Commander Europe – SACEUR*), koja nije vezana uz navedene planove, namijenjenu širokom spektru zadaća, za provedbu aktivnosti odvratanja, kolektivne obrane te potencijalno i za druge aktivnosti.

Jedan od kritičnih elemenata učinkovitog odvratanja i obrane je pravovremena raspoloživost snaga u području njihova angažiranja. Budući da se kod NFM-a prve kategorije radi o NATO snagama visoke spremnosti, potrebno je donijeti odluku o odobravanju prelaska granice Republike Hrvatske dijelu oružanih snaga država članica NATO-a kako bi se osiguralo raspoređivanje snaga u zahtijevanim vremenskim okvirima. Isto tako, potrebno je odobriti prelazak granice dijela Oružanih snaga Republike Hrvatske deklariranih u NFM prve kategorije radi njihova brzog angažiranja od nadležnih tijela i zapovjedništava NATO-a, za vrijeme dok su te snage u predviđenom statusu spremnosti za djelovanje. Odlukom se osigurava mogućnost brzog raspoređivanja deklariranih dijelova Oružanih snaga Republike Hrvatske u okviru NFM-a koji su u spremnosti u roku do 10 dana i njihovo angažiranje od nadležnih zapovjedništava NATO-a u okviru NATO postava odvratanja odnosno faza savezničkih planova kojima se odvrata potencijalni napad na Savez.

Uzimajući u obzir navedeno, predlaže se donošenje Odluke o prelasku granice Republike Hrvatske oružanih snaga država članica NATO-a i Oružanih snaga Republike Hrvatske angažiranih u okviru NFM-a, uključujući ARF te omogućuje brzi odgovor u situacijama prijetnje Savezu. Republika Hrvatska ovime bi uskladila postupke sa zahtjevima za povećanjem raspoloživosti savezničkih snaga koje se mogu uporabiti kao brzi odgovor na sigurnosne izazove na cijelom euroatlantskom području, pa tako i za obranu Republike Hrvatske.

Uporaba Oružanih snaga Republike Hrvatske u ratnom stanju, odnosno u okviru faze savezničkih planova kojom je aktivirana kolektivna obrana Saveza nije predmet ove Odluke. U slučaju potrebe djelovanja u fazi savezničkih planova kojima se aktivira kolektivna obrana Hrvatski sabor odlučuje o uporabi raspoređenih dijelova Oružanih snaga Republike Hrvatske.

IV. POTREBNA FINACIJSKA SREDSTVA

Potrebna sredstva za provedbu ove Odluke osigurana su na razdjelu Ministarstva obrane u Državnom proračunu za 2024. godinu i projekcijama za 2025. i 2026. godinu.

Na temelju članka 46. stavka 1. i članka 54. stavka 2. Zakona o obrani („Narodne novine“, br. 73/13., 75/15., 27/16., 110/17. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 30/18., 70/19. i 155/23.), a u vezi s člankom 7. stavcima 3. i 5. Ustava Republike Hrvatske, na prijedlog Vlade Republike Hrvatske i uz prethodnu suglasnost Predsjednika Republike Hrvatske, Hrvatski sabor na sjednici _____ donio je

ODLUKU

O PRELASKU GRANICE REPUBLIKE HRVATSKE ORUŽANIH SNAGA DRŽAVA ČLANICA NATO-a I ORUŽANIH SNAGA REPUBLIKE HRVATSKE ANGAŽIRANIH U OKVIRU MODELA SNAGA NATO-a U 2025. I 2026. GODINI

I.

Odobrava se prelazak granice Republike Hrvatske dijelu oružanih snaga država članica NATO-a iz sastava modela snaga NATO-a koje su u spremnosti u roku do deset dana, u okviru NATO postava odvratanja, radi njihova raspoređivanja na teritoriju Republike Hrvatske, u situacijama predviđenim međunarodnim ugovorom.

II.

Odobrava se prelazak granice Republike Hrvatske dijelu Oružanih snaga Republike Hrvatske deklariranih u model snaga NATO-a u skladu sa Zakonom o obrani, koje su u spremnosti u roku do deset dana, u okviru NATO postava odvratanja na teritoriju država članica NATO-a, u skladu s međunarodnim ugovorom.

III.

Odobrava se prelazak granice Republike Hrvatske dijelu Oružanih snaga Republike Hrvatske deklariranih u Savezničke snage za odgovor modela snaga NATO-a, u skladu sa Zakonom o obrani, koje su u spremnosti u roku do deset dana, u skladu s međunarodnim ugovorom.

IV.

Obvezuje se Vlada Republike Hrvatske da izvijesti Hrvatski sabor o provedbi ove Odluke.

V.

Ova Odluka stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

KLASA:
Zagreb,

HRVATSKI SABOR

Predsjednik Hrvatskoga sabora
Gordan Jandroković

O B R A Z L O Ž E N J E

Točkom I. određuje se da Hrvatski sabor donosi odluku kojom se odobrava prelazak granice Republike Hrvatske dijelu oružanih snaga država članica NATO-a iz sastava modela snaga NATO-a koje su u spremnosti u roku do deset dana, u okviru NATO postava odvratanja, radi njihova raspoređivanja na teritoriju Republike Hrvatske u 2025. i 2026. godini, u situacijama predviđenim međunarodnim ugovorom.

Točkom II. određuje se da Hrvatski sabor donosi odluku kojom se odobrava prelazak granice Republike Hrvatske dijelu Oružanih snaga Republike Hrvatske deklariranih u model snaga NATO-a, u skladu sa Zakonom o obrani, koje su u spremnosti u roku do deset dana, u okviru NATO postava odvratanja na teritoriju država članica NATO-a u 2025. i 2026. godini, u skladu s međunarodnim ugovorom.

Točkom III. određuje se da Hrvatski sabor donosi odluku kojom se odobrava prelazak granice Republike Hrvatske dijelu Oružanih snaga Republike Hrvatske deklariranih u Savezničke snage za odgovor modela snaga NATO-a, u skladu sa Zakonom o obrani, koje su u spremnosti u roku do deset dana u 2025. i 2026. godini, u skladu s međunarodnim ugovorom.

Točkom IV. obvezuje se Vlada Republike Hrvatske da izvijesti Hrvatski sabor o provedbi ove Odluke.

Točkom V. određuje se stupanje na snagu ove Odluke.

Republika Hrvatska
Predsjednik

Na temelju članka 7. stavka 3. i 5. i članka 100. stavka 1. Ustava Republike Hrvatske ("Narodne novine" broj 56/90., 135/97., 113/00., 28/01., 76/10. i 05/14. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) te članka 54. stavka 2. Zakona o obrani („Narodne novine“ broj 73/13., 75/15., 27/16., 110/17. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 30/18., 70/19. i 155/23.), donosim

ODLUKU

o davanju prethodne suglasnosti

I.

Ovom Odlukom dajem prethodnu suglasnost na Prijedlog odluke Vlade Republike Hrvatske o prelasku granice Republike Hrvatske Oružanih snaga država članica NATO-a i Oružanih snaga Republike Hrvatske angažiranih u okviru modela snaga NATO-a u 2025. i 2026. godini, u tekstu koji je priložen dopisu ministra obrane KLASA: 804-07/24-01/1, URBROJ: 512-01-24-49 od 16. rujna 2024. godine.

II.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

KLASA: 804-03/24-01/03
URBROJ: 71-03-01/2-24-02

Zagreb, 30. rujna 2024.

